

Αθήνα, 22 Φεβρουαρίου 2012

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Θέμα: Έρευνα ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ-Ιανουάριος 2012 - Εξαμηνιαία αποτύπωση οικονομικού κλίματος στις μικρές επιχειρήσεις (0-49 άτομα προσωπικό οι οποίες αποτελούν το 99,6% των ελληνικών επιχειρήσεων).

- 1) Σύγκριση με στοιχεία προηγούμενων εξαμηνιαίων ερευνών (από το Φεβρουάριο του 2010).
- 2) Η τάση επιβράδυνσης της ύφεσης που παρατηρήθηκε τον Ιούλιο του 2011 έχει ανακοπεί. Στην παρούσα έρευνα εμφανίζονται τα μεγαλύτερα ποσοστά επιδείνωσης που έχουν καταγραφεί από το 2009 μέχρι σήμερα.
- 3) Περίπου 180.000 επιχειρήσεις δηλώνουν ότι αντιμετωπίζουν κίνδυνο κλεισίματος το επόμενο δωδεκάμηνο. Αν συνυπολογίσουμε το συντελεστή βιωσιμότητας, εκτιμάται ότι 61.200 θα είναι η καθαρή μείωση επιχειρήσεων τους επόμενους δώδεκα μήνες – εκ των οποίων περίπου 12.000 μέσα στο επόμενο τρίμηνο .
- 4) Κίνδυνος για απώλεια 240.000 θέσεων απασχόλησης (εργοδότες, αυτοαπασχολούμενοι, μισθωτοί) στο επόμενο δωδεκάμηνο.
- 5) Το 42,1% των επιχειρήσεων έκλεισε το 2011 με ζημιές – μόνο το 20,1% με κέρδη.
- 6) Σε κάθε 1 πρόσληψη στον ιδιωτικό τομέα αντιστοιχούν 7 απολύσεις, στοιχείο που είχε καταγραφεί και στην έρευνα του Ιουλίου 2011
- 7) Προβλέπεται απώλεια επιπλέον 106.000 θέσεων μισθωτής εργασίας έως τον Ιούλιο του 2012 και περαιτέρω επιδείνωση των εργασιακών σχέσεων. Εκτιμάται ότι ήδη χάθηκαν τουλάχιστον 65.000 θέσεις μισθωτής εργασίας το 2^ο εξάμηνο του 2011.
- 8) Μείωση τζίρου κατά μέσο όρο 33% - Στις εμπορικές επιχειρήσεις το Δεκέμβριο του 2011 η μείωση του τζίρου ήταν 31,2% σε σχέση με το Δεκέμβρη του 2010.
- 9) Αύξηση των επιχειρήσεων που μείωσαν ώρες και ημέρες εργασίας (37,4%), ενώ το 28,6% μείωσε αποδοχές στο προσωπικό του. Προβλέπεται δε ότι για το 1^ο εξάμηνο του 2012, το 43% θα μειώσει με μεγάλη βεβαιότητα μισθούς και ώρες εργασίας.
- 10) Το 46,5% θεωρεί ως σημαντικότερο εμπόδιο τα λειτουργικά έξοδα, το 36,5% τις ασφαλιστικές εισφορές, ενώ μόλις το 5% τους μισθούς. Πάνω από 8 στις 10 επιχειρήσεις προτιμούν τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών ενώ μόλις το 2,5% επιθυμεί τη μείωση του κατώτατου μισθού.
- 11) 1 στις 3 επιχειρήσεις με καθυστερημένες οφειλές και υποχρεώσεις (ΙΚΑ, ΟΑΕΕ, ΔΕΚΟ, Δημόσια Ταμεία, Προμηθευτές) – Το ποσοστό των επιχειρήσεων που οφείλει στον ΟΑΕΕ ξεπερνά το 38%.
- 12) Το 73,5% των μικρών επιχειρηματιών αναγκάστηκε να χρησιμοποιήσει προσωπικές καταθέσεις για την κάλυψη αναγκών της επιχείρησης.
- 13) Μεγάλος κίνδυνος για τις καταθέσεις στις τράπεζες. Μόνο το 22% θεωρεί ότι τα χρήματά τους είναι ασφαλή στην τράπεζα, το 29,2% στο εξωτερικό, ενώ το 37,1% ΑΛΛΟΥ.
- 14) Μείωση ρευστότητας και επενδύσεων (μόνο το 5,8% προχώρησε σε αύξηση επενδύσεων έναντι 37,6% που μείωσε).
- 15) Σημαντικό παραμένει το πρόβλημα των ακάλυπτων επιταγών. Το διάστημα μεταχρονολόγησης που επιθυμεί η πλειοψηφία των επιχειρηματιών είναι 2 μήνες. Οι ακάλυπτες επιταγές, που κατέχουν επιχειρηματίες και δεν τις έχουν σφραγίσει πλησιάζουν τον αριθμό των ήδη σφραγισμένων.
- 16) Αρχίζουν να κάμπτονται οι αντιστάσεις των μικρών επιχειρήσεων στις απολύσεις.
- 17) Η πλειοψηφία των μικρών επιχειρήσεων (55%) θεωρεί ότι δεν θα αποφύγουμε την χρεοκοπία. Και μόνο αυτό το γεγονός έχει άμεσες δυσμενείς επιπτώσεις στον οικονομικό κύκλο.
- 18) Το 57% προτάσσει την σταθερότητα της ελληνικής οικονομίας, έναντι ποσοστού 17% που προκρίνει την διενέργεια εκλογών.

Η έρευνα που παρουσιάζεται είναι η **πρώτη** για το 2012 και η πέμπτη κατά σειρά που διεξάγει το Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων της ΓΣΕΒΕΕ σε συνεργασία με την εταιρία MARC ΑΕ σε εξαμηνιαία βάση από τον Μάιο του 2009. Έγινε σε πανελλαδικό δείγμα 1.200 πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων (0-49 άτομα προσωπικό), στο διάστημα 10 έως 18 Ιανουαρίου 2012 και έχει ως βασικό στόχο την **αποτύπωση του οικονομικού κλίματος** στις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, στους κλάδους της μεταποίησης, του εμπορίου και των υπηρεσιών, που αποτελούν το 99,6% των επιχειρήσεων στην Ελλάδα.

Τα ευρήματα αυτής της έρευνας μπορούν να συγκριθούν με τα αντίστοιχα των ερευνών του Ιουλίου 2011, του Ιανουαρίου 2011, του Ιουλίου 2010 και του Φεβρουαρίου 2010. **Οι έρευνες αυτές ξεκίνησαν τον Μάιο του 2009 και επαναλαμβάνονται πλέον σε εξαμηνιαία βάση ενώ αποτελούν το μοναδικό εργαλείο, σε πανελλαδικό επίπεδο, για την καταγραφή της κατάστασης και της πορείας του μεγαλύτερου τμήματος της πραγματικής οικονομίας στην Ελλάδα.**

Οι εκτιμήσεις της έρευνας του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ του Ιουλίου 2011 όσον αφορά τη συρρίκνωση της απασχόλησης, επιβεβαιώθηκαν και από τις έρευνες της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Μάλιστα, παρά την απουσία συστηματικών και αξιόπιστων στοιχείων για την κατάσταση των μικρών επιχειρήσεων, η εικόνα που έχουμε (π.χ. από ασφαλιστικά ταμεία και άλλους δημόσιους φορείς) επιβεβαιώνει και τις αντίστοιχες, δυσσιώνες εκτιμήσεις μας για τη διακοπή λειτουργίας σημαντικού αριθμού επιχειρήσεων.

Όπως και στις προηγούμενες έρευνες, έτσι και τώρα, επιχειρείται μια σαφής καταγραφή των τάσεων του οικονομικού κλίματος καθώς και η **παρακολούθηση** των βασικών δεικτών λειτουργίας των μικρών επιχειρήσεων κατά το 2^ο εξάμηνο του 2011, ενώ παράλληλα προχωρά και σε **πρόβλεψη** για το 1^ο εξάμηνο του 2012. Τα στοιχεία της έρευνας δείχνουν ότι οι δείκτες του οικονομικού κλίματος **βρίσκονται στο χειρότερο σημείο** από τότε που ξεκίνησαν οι έρευνες.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

• ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ 2^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2011

Σχεδόν 9 στις 10 επιχειρήσεις (87,3%) καταγράφουν επιδείνωση της γενικής οικονομικής τους κατάστασης. Ειδικότερα, **επιδείνωση** εμφανίζει:

- στον κύκλο εργασιών το 82,5%
- στη ζήτηση το 82%
- στη ρευστότητα το 85,9%
- στις παραγγελίες το 83,5%
- στις επενδύσεις: αύξηση καταγράφει το 5,8%, μείωση το 37,6% και στασιμότητα το 54,3%
- Ειδικότερα, σε σχέση με το μέγεθος του κύκλου εργασιών, καταγράφεται μια μέση μείωση του δείκτη για το 2^ο εξάμηνο 2011 κατά 33 % σε σύγκριση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2010.

Το σημείο που αξίζει να υπογραμμιστεί από τους δείκτες αποτίμησης του 2ου εξαμήνου του 2011 είναι η αύξηση του ρυθμού επιδείνωσης μετά από μια τάση σταθεροποίησης που παρατηρήθηκε στο 1ο εξάμηνο του 2011. Το στοιχείο αυτό μας επιτρέπει να οδηγηθούμε στο συμπέρασμα ότι η ύφεση της ελληνικής οικονομίας στη διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου του 2011 ήταν βαθύτερη σε σύγκριση με το πρώτο εξάμηνο του ίδιου έτους, τουλάχιστον όσον αφορά τις μικρές επιχειρήσεις.

Για το σύνολο του 2011, το 42,1% των επιχειρήσεων έκλεισε με ζημιές, ενώ μόνο το 20,1% εμφάνισε κέρδη. Ανάλογο εύρημα καταγράφεται και στη μελέτη της ICAP (το 45% των επιχειρήσεων ήταν ζημιογόνες).

• ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1) Το ποσοστό των μικρών επιχειρήσεων που θεωρούν πολύ ή αρκετά πιθανό το ενδεχόμενο να έχουν το επόμενο διάστημα σοβαρό πρόβλημα λειτουργίας σε βαθμό που θα κινδυνεύσουν να κλείσουν παραμένει ιδιαίτερο υψηλό, επιστρέφοντας στα επίπεδα του Ιανουαρίου του 2011 (51,2% έναντι 44,5% το προηγούμενο εξάμηνο).

2) **Σχεδόν 1 στις 4 επιχειρήσεις (24,3%) θεωρούν πολύ πιθανό να προχωρήσουν σε κλείσιμο** το επόμενο διάστημα. Αν ληφθεί υπόψη ότι το σύνολο των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων είναι 740.000 σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τότε υπολογίζεται ότι περίπου 180.000 επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν άμεσο κίνδυνο κλεισίματος.

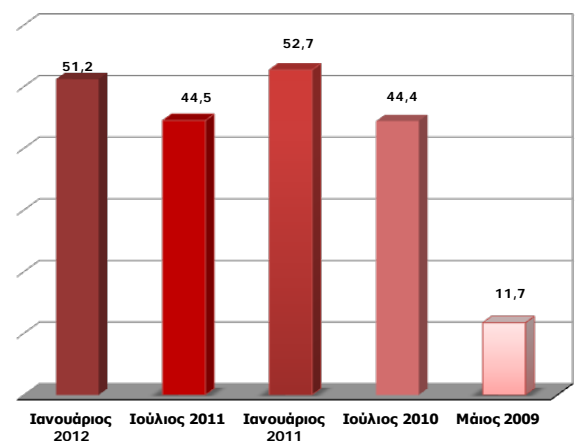
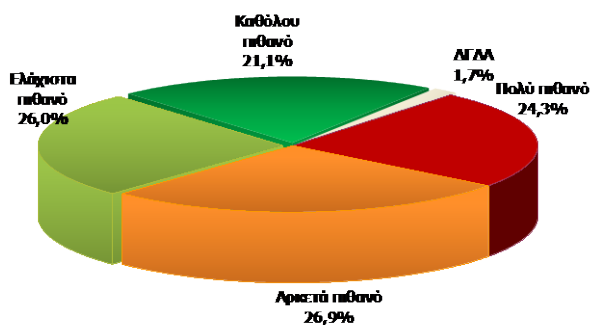
3) Καταγράφεται και ένα ποσοστό 26,9% (δηλαδή περίπου 200.000 επιχειρήσεις) που δηλώνουν δυσκολίες συνέχισης της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.

4) Με βάση τα παραπάνω, συνυπολογίζοντας το συντελεστή βιωσιμότητας, εκτιμάται ότι η καθαρή μείωση επιχειρήσεων θα είναι 61.200 στο επόμενο έτος – εκ των οποίων 12.000 περίπου μέσα στο επόμενο τρίμηνο.

4) Σύμφωνα με ένα μετριοπαθές σενάριο, υπολογίζεται ότι **υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να χαθούν σχεδόν 240.000 θέσεις απασχόλησης (εργοδότες, αυτοαπασχολούμενοι, μισθωτοί).**

Θεωρείτε πιθανό ή όχι το ενδεχόμενο η επιχείρησή σας να έχει σοβαρό πρόβλημα λειτουργίας το επόμενο διάστημα σε βαθμό που θα κινδυνεύει να κλείσει;

Φόβος για ενδεχόμενο κλείσιμο της επιχείρησης
Συγκριτικό Γράφημα

• ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 1ο ΕΞΑΜΗΝΟ 2012

1. Οι προβλέψεις σχετικά με την πορεία των επιχειρήσεων το επόμενο εξάμηνο είναι οι χειρότερες που έχουν καταγραφεί από την έναρξη των ερευνών. Το 77,2% των επιχειρήσεων αναμένουν επιδείνωση της θέσης τους, το 14,1% δεν αναμένει καμιά αλλαγή, ενώ μόλις το 4,3% ελπίζει σε βελτίωση της κατάστασής τους.
2. Ο βαθμός απαισιοδοξίας είναι μεγαλύτερος στις πιο μικρές επιχειρήσεις του δείγματος, καθώς δεν προβλέπουν ούτε ελπίζουν σε σταθεροποίηση ή βελτίωση των οικονομικών τους επιδόσεων.
3. Με βάση τα παραπάνω μπορούμε να επιστημονούμε ότι οι κακές επιδόσεις του 2^{ου} εξαμήνου του 2011 έχουν επιβαρύνει το κλίμα για τις μικρές επιχειρήσεις, ενώ παράλληλα έχουν ανατροφοδοτήσει την απαισιοδοξία τους σε σχέση με τις προοπτικές για το 1^ο εξάμηνο του 2012. Για πρώτη φορά καταγράφονται σχεδόν οι ίδιες τιμές τόσο για την αποτίμηση όσο και για τις προβλέψεις. Αντίθετα, στις προηγούμενες έρευνες οι προβλέψεις εμφάνιζαν χαμηλότερο βαθμό απαισιοδοξίας από εκείνες της αποτίμησης.

Ειδικότερα, επιδείνωση προβλέπει:

- στον κύκλο εργασιών το 78,6% των ερωτηθέντων
- στη ζήτηση το 76,5%
- στη ρευστότητα το 79,9%

- στις παραγγελίες το 77,3%.
- στις επενδύσεις: αύξηση προβλέπει μόνο το 2,8%, μείωση το 40,5% και στασιμότητα το 52,1%

• ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (Ιανουάριος 2012) ΜΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ
 Τα παρακάτω νούμερα αναφέρονται σε ποσοστά επί του συνόλου των ερωτηθέντων επιχειρηματιών

		ΙΑΝ. 2012	ΙΟΥΛ. 2011	ΙΑΝ. 2011	ΙΟΥΛ. 2010	ΦΕΒ. 2010
		*Μείωση	82,5	80,0	80,2	77,8
ΤΖΙΡΟΣ	**Θα μειωθεί περισσότερο	78,6	64,7	70,0	65,6	53,2
	Μείωση	82,0	77,9	78,3	77,0	71,1
ΖΗΤΗΣΗ	Θα μειωθεί περισσότερο	76,5	62,8	70,5	63,8	52,2
	Μείωση	85,9	82,6	84,3	79,0	74,7
ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	Θα μειωθεί περισσότερο	79,9	64,7	74,3	66,9	55,5
	Μείωση	20,1	20,4	24,1	21,9	21,1
ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ	Μείωση	83,5	79,6	79,5	76,1	70,1
	Θα μειωθεί περισσότερο	77,3	63,8	70,8	64,4	54,1
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	Μείωση	37,6	41,5	45,3	52,3	40,7
	Θα μειωθεί περισσότερο	40,5	34,6	43,2	47,5	33,6
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	Μείωση	20,1	20,4	24,1	21,9	21,1
	Θα μειωθεί περισσότερο	16,4	17,6	18,3	21,2	15,3

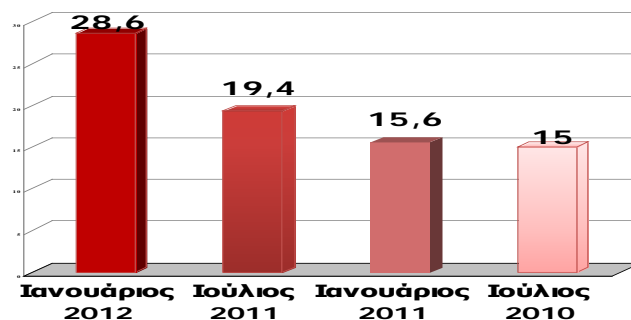
* Καταγεγραμμένη μείωση προηγούμενου εξαμήνου

** Προβλεπόμενη μείωση για το επόμενο εξάμηνο

• ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ – ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΜΙΣΘΟΙ

- Οι επιπτώσεις της κρίσης στα μεγέθη και χαρακτηριστικά της απασχόλησης συνεχίζονται, ακολουθώντας την ίδια τάση. Σε κάθε 1 πρόσληψη στον ιδιωτικό τομέα αντιστοιχούν περίπου 7 απολύσεις,
- Μείωση προσωπικού κατά το τελευταίο εξάμηνο ανέφερε η μία στις πέντε επιχειρήσεις (20,1%), ενώ αύξηση ανέφερε το 3,3%. Σε απόλυτα μεγέθη η καθαρή απώλεια θέσεων εργασίας κατά το 2^ο εξάμηνο του 2011 υπολογίζεται σε 65.000.
- Όσον αφορά τις προβλέψεις για το 1^ο εξάμηνο του 2012 προβλέπεται απώλεια 106.000 θέσεων μισθωτής εργασίας.
- Πάνω από 1 στις 2 επιχειρήσεις (53,3%) αντιμετωπίζει δυσκολίες στην έγκαιρη καταβολή μισθών, ποσοστό σημαντικά αυξημένο σε σχέση με την προηγούμενη έρευνα. Το 37,4% μείωσε ώρες ή ημέρες εργασίας σε κάποιους υπαλλήλους. **Θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το ποσοστό των επιχειρήσεων εκείνων που αναγκάστηκε να μειώσει αποδοχές εργαζομένων αυξήθηκε σε σύγκριση με εκείνο της προηγούμενης έρευνας (28,6% έναντι 19% - δηλαδή αύξηση κατά 50%).**

Έχουν αναγκαστεί να μειώσουν τις αποδοχές κάποιων υπαλλήλων

- Πάνω από 4 στις 10 επιχειρήσεις (43%) θεωρούν σχεδόν βέβαιο ότι θα αναγκαστούν μέσα στο επόμενο εξάμηνο να μειώσουν μισθούς ή ώρες εργασίας ενώ ακόμη ένα 27,6% δεν αποκλείει αυτό το ενδεχόμενο.

ΜΙΣΘΟΙ – ΜΗ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

A) Μια στις 2 επιχειρήσεις (46,5%) θεωρεί ως βασικό εμπόδιο για την άσκηση της δραστηριότητάς της, τις λειτουργικές δαπάνες (ΔΕΗ, ΟΤΕ κλπ). Ως δεύτερο εμπόδιο ιεραρχείται το μη μισθολογικό κόστος (ασφαλιστικές εισφορές) αφού το 36,5% των επιχειρήσεων απάντησε θετικά σε αυτό το ερώτημα, ενώ μόνο το 5% των επιχειρήσεων κρίνει ως εμπόδιο για την άσκηση της δραστηριότητας το μισθολογικό κόστος

B) Το παραπάνω γίνεται εμφανέστερο και στην ερώτηση η οποία ζήτησε από τους επιχειρηματίες να ιεραρχήσουν τα μέτρα που θα διευκόλυναν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα. Ειδικότερα, στο σύνολο των επιχειρήσεων, το 80% θεωρεί ως σημαντικό μέτρο διευκόλυνσης τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, ενώ μόνο το 1,5 % κρίνει ως μέτρο διευκόλυνσης τη μείωση του κατώτατου μισθού. Για τις επιχειρήσεις που απασχολούν προσωπικό, σχεδόν 9 στις 10 επιχειρήσεις (86,5%) προτιμούν τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών ενώ μόνο το 2,5% προκρίνει τη μείωση του κατώτατου μισθού.

ΟΦΕΙΛΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΕ ΕΝΟΙΚΙΑ, ΔΕΚΟ, ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ, ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ

- Το 27,8 % των επιχειρήσεων αναφέρει ότι οφείλει ενοίκια.
- Καθυστερημένες οφειλές σε ΔΕΚΟ (ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΥΔΡΕΥΣΗ) αναφέρει το 31,4% των ερωτηθέντων.
- Μία στις 3 επιχειρήσεις έχει καθυστερημένες υποχρεώσεις σε προμηθευτές
- Στον ΟΑΕΕ οφείλουν παλιές εισφορές το 38,3% των ερωτηθέντων, ενώ το 22,3% των επιχειρήσεων που απασχολούν προσωπικό οφείλουν ασφαλιστικές εισφορές στο ΙΚΑ.
- Καθυστερημένο ΦΠΑ ή ΦΜΥ δήλωσε ότι οφείλει στην εφορία το 27,3% και τέλος σχεδόν το ίδιο ποσοστό (27,2%) έχει οφειλές στις τράπεζες από δάνεια.

Αξίζει επιπλέον να σημειωθεί ότι το 73,5 % των επιχειρηματιών αναγκάστηκε να χρησιμοποιήσει προσωπικές καταθέσεις για να καλύψει τις ανάγκες της επιχείρησης.

ΑΚΑΛΥΠΤΕΣ ΕΠΙΤΑΓΕΣ

- Το ποσοστό των επιχειρήσεων που συναλλάσσονται με επιταγές μειώνεται από 45,5% τον Ιούλιο του 2011 σε 39,5% τον Ιανουάριο του 2012.
- Το μέσο χρονικό διάστημα μεταχρονολόγησης των επιταγών προσεγγίζει τους 4 μήνες, ενώ ο μέσος χρόνος εξόφλησης των οφειλών έχει αυξηθεί σύμφωνα με το 47,9% των επιχειρήσεων.
- **Το 38,8% των επιχειρήσεων** που συναλλάσσονται με επιταγές (αντιστοιχεί στο 14,9% του συνόλου) έχει στα χέρια του ακάλυπτες επιταγές πελατών, ενώ ένα 8,2% έχει επιταγές με μεγάλο κίνδυνο να μην καλυφθούν.
- Το 54,7% των επιχειρηματιών που έχουν στα χέρια τους ακάλυπτες επιταγές (αντιστοιχεί στο 8% του συνόλου των επιχειρηματιών) δήλωσαν ότι δεν τις έχουν σφραγίσει.
- **Το 77,2 % των επιχειρηματιών, που συναλλάσσονται με επιταγές θεωρούν ότι πρέπει να θεσπιστεί ένα συγκεκριμένο χρονικό όριο εξόφλησής τους** Το 47,7 % προτείνουν ως ανώτατο χρονικό όριο τους δύο μήνες, το 16,7% προτείνει τους τέσσερις μήνες και το 12,8% τους έξι μήνες.
- **Το πρόβλημα ρευστότητας στην οικονομία παραμένει οξύ – για τον δείκτη αυτό καταγράφονται τα χειρότερα ποσοστά - δεδομένου ότι ενώ παραμένει σταθερό το μέσο χρονικό διάστημα μεταχρονολόγησης των επιταγών, εντούτοις για τις μισές περίπου επιχειρήσεις του δείγματος έχει αυξηθεί ο χρόνος εξόφλησης των οφειλών. Αυτό είναι αναμενόμενο με δεδομένη την αρνητική πιστωτική επέκταση εκ μέρους του τραπεζικού συστήματος αφενός και την αυξημένη επισφάλεια του άτυπου δανεισμού των επιχειρήσεων μέσω επιταγών.**

- **ΑΠΟΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

- Το 54,2% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι δεν θα αποφύγουμε την χρεοκοπία (έναντι 45,8% τον Ιούλιο του 2011), ενώ το 33,8% θεωρεί ότι θα μπορέσει η χώρα να ξεπεράσει την κρίση (έναντι 42,8% τον Ιούλιο του 2011).
- **Η αύξηση της απαισιοδοξίας και της αβεβαιότητας των επιχειρηματιών αποτυπώνεται και στους τρόπους που θεωρούν ασφαλείς για την τοποθέτηση των χρημάτων τους. Πιο συγκεκριμένα, μόνο το 22% θεωρεί ασφαλείς τις καταθέσεις τους στις ελληνικές τράπεζες, το 29,2% στο εξωτερικό, ενώ ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το 37,1% που απαντά «αλλού».**
- Ως προς τα αίτια της ύφεσης, πάνω από 4 στις 10 επιχειρήσεις (40,8%) θεωρούν ότι είναι αποτυχημένη η οικονομική πολιτική που έχει επιβληθεί μέσω του Μνημονίου. Ένας στους 3 ερωτηθέντες, θεωρεί ότι δεν εφαρμόστηκαν άμεσα και σε βάθος οι πολιτικές του Μνημονίου, ενώ το 9,4% πιστεύει ότι η κρίση είναι διεθνής και πρωτόγνωρη και υπερβαίνει τις δυνατότητες της οικονομικής πολιτικής.
- Σε σχέση με τα αίτια της πτώσης στο τζίρο και την κατανάλωση, το 36,1% αποδίδει αυτή την πτώση στη συρρίκνωση των εισοδημάτων, το 11,8% στην κατάσταση αβεβαιότητας που χαρακτηρίζει την ελληνική οικονομία, ενώ το 51,2% θεωρεί ότι και οι δύο αυτοί παράγοντες έχουν συμβάλει εξίσου σε αυτή την πτώση.
- Είναι αξιοσημείωτο ότι παρά τον υψηλό βαθμό απαισιοδοξίας για την πορεία της ελληνικής οικονομίας και παρά το ότι θεωρούν ότι οι λόγοι για τους οποίους έχουμε φτάσει σε αυτή την κατάσταση είναι η πολιτική του Μνημονίου καθαυτή είτε η κακή της εφαρμογή, εντούτοις κρίνουν σε ποσοστό 57,7% ότι προέχει η σταθερότητα της οικονομίας και η παραμονή στο ευρώ. Το 16,3% θεωρούν ότι προέχει η διεξαγωγή των εκλογών, ενώ ένα ποσοστό 13,3% θεωρεί ότι προέχουν και τα δύο εξίσου.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ασημακόπουλος Δημήτρης